Wierſz o Obrazku

BARANKA BOZEGO, OYCA FRVSIVSA SOCIETATIS IESV

nápiſány.

A świeżo ku poćieſze Chrześćiànom, po Polſku, w chorobie Powietrza morowego, ná oddánie czołobitniey BOGV w TROYCY Iedynemu.

PRZEZ

STANISŁAWA WITKOWSKIEGO

Przetłumáczony.

Apocal: Cap: 7.

Benedictio & Claritas & Sapientia, & gratiarum actio, honor, & Virtus, & fortitudo, DEO noſtro in ſecula ſeculorum.

WIAROSŁAWIV, w Drukárni Iana Szeligi, Roku 1626.

✠ ✠ ✠

Iáśnie Przewielebnemu w CHRYSTVSIE Oycu y Pánu,

IEGO MOSCI,

X. EVSTACHEMV WOŁOWICZOWI, Z ŁASKI BOZEY BISKVPOWI WILENSKIEMV, OPATOWI ŁVBINSKIEMV, &c. &c.

Pánu Pànu y Dobrodźieiowi.

BIſkupie świątobliwy / świetne twoie Cnoty
Godne Węny Phębowey / co wierß ſádźi złoty.
Godne głośnego piorá / z Aonſkiego zdroiu
Byiem Muzę cześć dáły w Párnáſkiem pokoiu/
Lecz choćby y ták było/ ktoż twych Cnot dogoni ?
By też ſnadź y z Epiru / byſtrych doprząg koni
Trudno ; mnie ludzkość tákiey nádźieie dodáie
Ze twa dobroć Kámienie proſtey nie náłáie
Ale ią rácżey z ſchęćią / O ko twe przywita
Skąd iey rádość vrośćie / tym więcey obfita.
Ze dokądći Przedwieczny / dálßych dni vdźieli
Cnoty twe piorem grubem / ſtáwić ſie ośmieli /
Teraz nieśieć BARANKA niepokalánego /
Stworcę / Odkupićielá / Narodu ludzkiego.

Bo przy

Bo przy twey Pobożnośći / tákiego Kleynotu
Godne Cnoty twe, ktore, świátłość dáły złotu
FRVSIVS ćię náwiedza ktory w IGNACEGO
ZEBRANIV, piorà doszedł snadź MARONOWEGO
Ktoremu ieśli vbior Słowinski nie służy
Odpuść / bowiem Sármáckie lżey śpiewáią Muzy
ZEBRANIe świątobliwe że masz w swym kochániu
Prostopienne pioro me / nie będźie w táiániu.
Ten dar ktoryć prowádzę ták z skárbnice drogiey
Aaronie LITEWSKI twey Czapce dwurogiey
Przytomni / Przyimiże on odemnie śiwego
Z sercáć życzę by dognał / wieku NESTOREGO

WM Mego M. Páná nanizszy służebnik

y niegodny Bogomodlcà

STANISŁAW WITKOWSKY.

WIERSZ O OBRASKV BARANKA BOZEGO.

Coby ſie miał rozumieć / OBRAZ BARANKOWY,
Ktory noſiem? Moc ma ſwą choćiaß ieſt woſkowy.
Niebez przyczyny bowiem trudno kto ma wierząć/ (dáć
Aby KOSCIOL w Swiatośćiách wątpliwość miał po
Ale co zá wizerunk? y iákie wyznánie?
A dla ktorey przyczyny od kogo podánie?
Wiedzże z Woſku złożony / ztąd w nim powątpiáło /
A wiele oźiebliwa / cześć iemu oddáia:
Lecz pobożny Katholik moc Cnotam przyznawa /
Lubo to zabobońſtwem / zły ięzyk vdawa.
Báłwanem zás Heretyk / zpośmiechu názywa /
A Kátholik pokorny / noßąc go y záżywa:
Z vporu Wiáry świetey / niechcą dárow poznáć /
Ták zacne táiemnice / w Zborách pogrzebły znáć:
Gdy to nabożnie z płáczem w ſercu rozbierałem /
Od WIARY Kátholickiey nápomnienie miałem
Tákie: Nie nowa ſkárgá mych vßu dochodźi /
Nie tylko temu dáru cżći ięzyk vwodźi /
Ktoryß bowiem ieſt obrzad coby znał cześć ſłußną?
Mieyſcá Swiete zgwałcone / dźiś przez Wiárę gnuśną.
Ná koniec przenaświetße CHRISTVSOWE Ciáło /
Przez potwarz Heretycka vſczypkow doznáło:
Sa zásie niezliczeni / co vſty ſámemi /
Chrześćiány zowia ſie / á w Cnoty nágiemi.
Tákże ledwie ćień Wiáry przy nich ſie znáyduie /
Káżdemu niepobożność / tych czáſow ſmákuie.

Tim: Cap: 3. Hæc tibi ſcribo fili, vt ſcias quomodo oporteat te in domo Dei conuerſari, quæ eſt Eccleſia Dei viui, columna & firmamentum virtutis.

Hugo. Schiſma eſt error pertinax, Catholicam pacem in ſingulari perturbans Eccleſia.

Fruſtr de Agno Dei. Sunt rurſus in numeri voce haud virtute fideles.

A niedźiw że w Obrzędach cześć oźiebła znamy/
Bo w sercách skámieniáłych miłośći nie mamy.
Ku Bogu: Z tąd Niebieskie dáry pogárdzáią/
Wątpiąc o nich że nie są pożytne vdáią.
Lub zła Superstitia, ták inszych zmamiłá/
Rzeczy Swiete wzgárdźiwszy sercá obroćiłá
Do vbieżnych márnośći / w nich kochánie máiąc/
A spráwy Swiątobliwe w żarty obracáiąc:
Skąd wielki grzech obudwu snádniebym przywiodłá/
Nich vporszalony iásna Prawdá zbodłá.
Lecz ná iednym dowodźie będźie wszytkim dosyć/
Gdy Woskowy BARANEK, da sie im ogłośić
Rzetelnie: Co niektorych początek fráśuie
Skryty/ przetoż máley go ztąd wagi znáyduie.
Głupstwo: Zacność tym więtsza bydź może vznána
Z wyrokow Swiętych Bożych/ gdy będźie wspomniána
Bo co KOSCIOL w porządku cále záchowuie/
Ktory w pierwszym Ordynku z dawnych lat przodkuie.
To záwsze stárożytne/ pewne/ y schwalone/
Przez pierwsze nabożeństwo w Winnicy wszczepione:
Ten Obrazek lub pismy/dawno nie zgłoszony/
W pierwszych czásiech/ y teraz cćią wielką vczczony.
Zwyczáie stánowione chwálą Doktorowie/
Te od CHRYSTVSA wźięly cni Apostołowie
Tego BARANKA Author nie znaydźie sie świeży/
Stáry od stárych zwyczay do nas synow bieży:
Przetoż iáko o rzeczy dowiedźioney dawno/
V dawnych Historykow nie ták w piśmie sławno.
Jednák nie skapą hoynosć/ w nim zdawná bywáłá/
Cześć powinną słusznie mu w Kośćiele dawáłá.
Przed osmdźiesiąt lat LEO on trzeći názwány/
Oświadczył zacność iego/ gdy przezeń wydány.

Vixque vmbrā fidei, vel pietatis habent.

Pau. ad Cor. Cap. 14. Omnia honeste & secundū ordinem fiant in Ecclesia.

Vale. Max. In minimis rebus omnia antiqua, consuetudinis momēta seruanda sunt.

Ktory on KAROL wielki / z wielka pobożnośćia /
Przyiął zá Skarb znáiac go Niebieská świątośćia.
Potym VRBAN záś piąty BARANKA rownego
Poświąca / BIZANTINVS prośi oń v niego.
Otrzymawßy z Tryumphem z ludem go prowádźi
Do miástá / cześć mu wßyscy tám oddáli rádźi:
Zaczym nie ták powßechnie ten dar rozdawano /
Z dárem PAPIESKIM w cenie / by on porownano.
Aż z żalem częstym społkiem lekkość nástąpiłá /
W máley cenie / to bywa / co prostość zgániłá /
Wßytkim ták Swiętym rzeczom / y Sákrámentowi /
Dźieie śię: Obácz proßę iák Mánná Zydowi
Często vżywna / on śnák / w ʒoide wpráwiłá /
V pospolstwá Swiątośći / tey toż vczyniłá.
Ale sercá pobożne / gdy obfitość płynie /
Rzecz dobrą w wádze máia / y cześć iey nie ginie.
Bo iák w stárym Zakonie / wßelákie obiáty /
Przyśćia CHRYSTVSOWEGO, były znák zapłáty /
Figuruiac / y znácząc śmierć niewinną iego /
Mamy przykład BARANKA, Zydom święconego.
Jákoż (ciemność do Słońcá / mali być zrownána)
Słußniey tá Báránkowi przez nas cześć oddána.
Bo ieśliże w Figurze / strzedz było potrzebá
Obiecáney nádźieie: Rzeczy wźiętey z Niebá.
Pámiętnym być przystuſsa / człeku pobożnemu /
Niewiádomy wymowion / ále niewdźięcznemu
Więtßa klęskę / y vpad / do Piekłá podáie /
Owo grzeßy niewiádomie / ten wiedząc vstáie:
Bo rátunku zwierzchnego żaden śię nie zbroni /
Chybá od człowieczeńſtwá ktory z głupstwá stroni.
Więcey Sensem niż myślą náturá dowtworna
Znáć możem: lecz bez ćiáłá / rzecz vznáć duchowna.

Salust. in Lug. Vulgus in genio mobili, sædiciosum.

Num. Cap. 21. Cur eduxisti nos de Aegipto &c. de est panis, non sunt aquæ: anima nostra iam nauseat super cibo isto.

Exod: Cap 21. Decima die mensis huius, tollat vnus: quisq; Agnum per familas & domos suas.

Luc. Cap. 21. Ille seruus qui cognouit voluntatem Domini sui, & nō fecit secundum voluntatem eius vapulabitur multis:

Trudno: Iák ogień gáśnie / pretko zátłumiony /
Ieśli przez czułą ręke drwy nie náłożony,
Ták gdy mocą widomą podpárta nie bywa
Wiárá / iuż przez myśl gołą żywotá pozbywa.
Nád to iák w znákách moc swą stárożytnych miáłá
Łáská złączona / więtszą moc nowym podáłá.
Słusznie y w tym BARANKV moc się pokázuie /
Gdy to máteriey Obraz okrągłość formuie.
Iest wizerunk BARANKA w Wosku świetno czystym /
Máteria ozdobną wzwiąsku okolistym.
Przydáią też do niego wodę w vmywániu /
Krzyżmo / Oley / y Bálsam / leią przy stárániu.
Przetoż rzecz Swięta wszyscy w poczćiwości máią /
Tey się tylko KAPLANSKIE ręce dotykáią.
Wosk nam znáczy Człowieká z Panny spłodzonego /
Nád którego nie było ná Swiećie czystszego.
A nie tylko Człowiekiem / żebyć go bydź wierzał / (znał.
Lecz BOGIEM wiecznotrwáłym powszem świećie wy-
Nauká iák zbáwienna iego / ták prawdziwa
Z żywego Zdroiu grzechy on ludzkie omywa.
Krzyżmo oraz z Oleiem / którym pomázáłá /
Nieśćigła LASKA, ztądże ná innych się wláłá.
Bálsam znáczy pobożnie żywot wonáiący /
Przez wylanie Krwie Swiętey rátunek dáiący.
W okrągłośći HOSTIEY Smierć okrutną znáczył /
Nie skalánem Barránkiem Piotr go názwáć raczył.
Ten BARANEK zábity od początku świátá /
Przetoż śmierć moc swą szerzy / iuż po wszytkie látá /
Tego BARANKA Abel ználast sprawiedliwy /
W pierwotney swey Ofierze nie będąc chełpliwy.
Którego czásy pierwsze zá Pásche obráły /
Z vczćiwośćią Domy swe krwią iego mázáły.

Qui autem nō cognouit & fecit digna plagis vapulabitur paucis. Pater Frusius de Agno Dei.
Sic nisi sensilis virtute subinde iuuetur, Emoritur vacua mente sepulta Fides.

Exod: 30. 25. Facies vnctionis Oleum Sãctum vnguentum compositum.
Petr. Cap. 10. Scientes quod non corruptibilibus, auro vel argento redēpti estis, &c. sed prætioso Sãguine, quasi Agni immaculati Christi, & incontaminati.

Apoc. Cap. 5. Dignus eſt Agnus, qui occiſus eſt, accipere virtutem, & diuinitatem, honorem & gloriam.

Apoc. Cap p5. Dignus es Domine accipere librum, & aperire ſignacula eius: quoniam occiſus es, & redemiſti nos Deo in ſanguine tuo.

Pater Frut de Ago Dei. Fiat vt Agnus homo purus, manſuetus & inſons. Seq; dicet totũ ſacrificetque Deo.

Habr 5. Omnis Põtifex ex hominibus aſſũptus, pro hominibus cõſtituitur, in his quæ ſunt ad Deum, vt offerat dona & ſacrificia pro peccatis.

Ten to BARANEK ktory grzechy z Swiátá znosi/
Pálcem go Jan ſkazawßy/ Zbáwicielem głosi.
Ten BARANEK śiedm znákow w rozwiązániu godny/
Tego Orßak Pánieńſki opáſał świebodny.
Ten BARANEK ktoremu poczty Swietych dáią/
Cześć w Niebie Swiety/ Swiety/ Swiety mu śpiewáią.
Wiele vważnych cudow OBRAZ ten przynosi
Sercom nowozágrzałym miłość Boſką głosi.
A nie tylko te dźiełá ßczegulnie wyznáne
Tego BARANKA; Inße pobożne podáne.
W náśládowániu człowiek/ áby BARANKIEM był
W czyſtośći z ſpokorzony/ y w niewinnośći żył.
Bogu ſie zá Obiáte niechay ofiáruie/
Ten go z káżdey przygody wyrwie y rátuie:
Nie tylko vpomina cobym czynić mieli/
Ale że imie iego/ wzrußa to wiedźieli/
Rzeczeß/ Ná co ták imie czeſto przypominaß?
Ze mnie Obraz z ſwą mocą znáiomy ieſt nie znaß?
Nie ták/ ále moc iego od BOGA przytomna/
Czeſtym wſpomnieniem czyni/ by byłá niezłomna.
V práwowiernych Wiárá: Spytaß? tu moc práwi?
Coż przeßkadza/ że inßych znákow w nim nie ſtáwi?
Wietßa od przezacnego dáru Wiárá kwitnie/
Gdy z porządku Kośćiołá rzecz Swieta wynikńie.
Kápłanowi/ Wielkiemu rzecz wielka przyſłußa/
Do ktorey go powinność ſámá świeta wzrußa.
Ktoremu Namieſtnictwo porządnie zoſtáwił
CHRISTVS, y w Kośćiele go ſwym páſterzem wſtáwił.
Nie kiedy chce rzecz Swieta świecąc odpráwuie/
Zwyczáiu od Przodkow ſwych wźietego pilnuie.
Raz mu ſie w Roku godźi z Piotrowey Stolice/
Gdy ſie Wielka noc wráca tákie táiemnice.

W Sobote

W Sobotę odpráwowáć/ przed dniámi wielkiemi/
Poświęćiwszy ßáfuie dáry ták zacnemi.
Wrotne látá w świeceniu/ coby zá przyczyna
Było? Z podánia zdawná Kośćielnego słyna.
Czás bowiem ten iest w ktory czołá Chrześćiáńskie/
Od Mátki swey Kośćiołá skryte skárby páńskie
Wźieli: Aby tym wiecey swoie ßcześćie ználi/
W obyczáiách pobożnych goraco pałáli.
Słußnie że oświadczáia trzodę BARANKOWĘ,
Co sie tám dźiało/ztad masz wywody gotowe/
Bo w Chrzćielnicy poważnie ten dar chrzcony bywa/
Wielki Káplan/ Słow świetych/ tákich tám záżywa.
Do Krynic BARANKOWYCH Nowy przystepuia
Ktorych Swiátłość nápełnia Chwałe BOZA Cznia.
A ztad spolne wesele kiedy ten dar Swiety
Ták hoynie dány/ wdźiecznie/ od pospolstwá wźiety.
Záczym liczbá BARANKOW tym wießa sie mnoży
Kedy Owczárnia Boża/ cna Wiáre záłoży
A stad wßystkiem tey łáski/ prosić nie zbrániáia
Płodu nowego w Trzodźie/ wiecey przymnażáia/
A zaß PIOTROWI Pan BOG w Wierze vtwierdzonych
Nie náżywa BARANKI: Do Wilkow pußczonych
Srogich; Ale tym iáśniey chćiey mi to pokázáć
Skad serce Wiára spiete snádnie może poznáć
Práwowiernych sług Bożych wielki poczet w koło
Swiatobliwych Legatow Dwor stoi ná czoło
PAPIEZA okolily/ w poważnym vbierze
Moca Boża sprawnie Cud ztwierdzony w Wierze
Jákoż stała iest pomoc z Bogá obiecána (dána
Gdy bytność twa/o CHRISTE twoym Wiernym po/
Gdźie dwáy álbo trzech beda w Jmie twe złaczeni/
Ty w poyrzod ich stánowßy/ beda obdárzeni

P. Fru. Fas duntaxat ei est quod sedem ascenderit anno, Annorum & quoties hebdomas inde redit.

Idem P. Frusi. Ad fontes isti veniant Agni ecce nouelli. Quos lux clara replet: gratia lausq; Deo.

Ioann Cap. 21. Dicit Simoni Petro Iesus, Simon Ioannis diligis me plus his? Dicit ei: Etiam Domine tu scis, quia amo te: Dicit ei: Pasce Agnos meos.

Matth. Cap. 28 Et ecce ego vobiscũ omnibus diebus, vsq; ad cõsumationem sæculi.

P. Fru. Quodq; petit supplex, Ecclesia tota videtur. Poscere, quid Sponsæ Christe negare potes.

O co proßą; ſtąd PAPIEZ Wiárą nie wątpliwą
Powinność odpráwuie mocą Bożą żywą
Cz on pokornie prosi / tegoż KOSCIOŁ żąda
CHRYSTVS oblubienicy / nie odmowi / lecz da;
Stąd wszczepienie większe BOSKIE zna tá spráwą
Przez własność / y podánie słynie głośna sławą
Y długie doświadczenie / Owoc iey záleca
Ktory iásnie lub skrycie BOG w sercách podnieca
Nawyżßy tedy KAPŁAN w wielkiey dostoyności
Sercem / głosem / y reką / Niebieskie świątości
Odpráwuie: BARANEK ták bywa świecony
Y sposoby zacnemi / Bálsamem vczony.
Modlitwy z pobożnością nád nim odpráwuie
Ktore Kościoł podáne z dawnych lat znáyduie;
Prosi w przod by wizerunk BARANKA świecony
K niebieskiemu BARANKV z sercem był wniesiony
Aby zbáwiennonośną Smierć życiem pomnieli
A grzechy z występkámi zgłádzone widzieli:
Y dußnych nieprzyiaciol náiázdy zwoiował
Swieckie / tákże cielesne złe sidłá popsował.
By przeßkody k wiecznemu żywotu vstáły
A nas z Niebá pomocy nie odstepowáły.
Prosi áby te dáry / ktore z łáski wláne
Bożey / wßystkiem stánęły Duchownie podáne
Aby wßyßká moc byłá z pociechą okwitą
Spráwy Swiete kwitnęły z spracą znákomitą
Chorob tákże przypadkow áby strzegł niesfornych
Stráßno śmiertelnych przygod bronił nievchronnych
Strzegł od Trucizn / Powietrza / tákże Kádukowey
Choroby / Od niechętnych śmierci strzegł surowey
Drżenie Ziemie / Pożary / ná wálności wodne
Pioruny z niepogody by nie były ßkodne

P. Fru. Hostis vt insidias Stygii, ac certamina vincat. Decipulas mundi carnis & illecebras.

Idem Fra. Talia sunt virus, pestis, morbusq; caducus, Impetus hostis:

Y innych

Y innych klęsk/ obrona ostáwił sie potężna
By BOG szczęściem nas wspierał/ ręka swoia mężna.
Náostátek przedwieczne byśmy otrzymáli
KROLESTWO y BARANKA istnie záżywáli;
Nie zliczone dowody tu sie przywieść mogą
Kto im Wierzy Niebieska táki idzie drogą/
Godzien ten záżywánia/ co godna oddáie
Cześć temu BARANKOWI/ przy Wierze zostáie.
Lecz że czásy dzisieysze Cnoty porzuciły/
Nie dziw że Cudá od nas z świátá vstąpiły.
Záczym nosić BARANKA/ nam wszystkiem potrzebá
Ná piersiách/ tákże w sercu/ przez co pociech z Niebá
Obfitych dostąpiemy; Wiára vtwierdzeni
Wątpliwość w sercách gáśnie weselem vtczeni.
Sercem tedy vprzeymym cześć winna oddaymy
BARANKOWI,przy Wierze my sie w nim kochaymy.
Wybrożone Kolumny stáwiáć sie nie wstydzą/
Ludziom chociasz ich pámięć z wiátrem znikło widzą.
Lekárstwá przeciw Wrzodom ná szyiách wieszáia
Ktore pospolstwo czyni/ lub Báby wydáia;
Przedzże sie kto wstydáć ma/ Swięte rzeczy nosić:
Obraz BARANKOW kto ma/ z Niebá dárow dosyć.
Niech odrzuci bez wstydu Perły Vryáńskie/
Niech sie nie kocha w Zelmách bo to dymy Páńskie.
Ktorzy roznemi grzechy/ życie skrepowáli/
Mimo Gryfy y Rysie/ lepiey by chowáli
Ten Wizerunk BARANKA BOGA przedwiecznego
Bowiem kiedy stániemy w dzień Sądu strásznego
Ci co znákow Kozlowych żyiac záżywáli/
Ná stronie Kozłow bać sie áby nie zostáli.
A my ná práwey ręce z BARANEKIEM stániemy/
Kiedy go tu nabożnie ná piersiách nośiemy.

Idem.
Postremo æthereum, saluos ascendere Regnum.
Atq; agni placido cominus ore frui,

Apoc. Cap. 6.
Et dicant muntibus, & petris Cadite super nos, & abscondite nos á facie sedentis super

WIERSZ O OBRASKV

Oni (iáko Apostoł swiádczy) w gniewie iego
Będą prosić by gory okryły káżdego.
Krol nád Krolmi / Pan / z Pánow Zwyciężcá zostánie
Ná gorze Niebotyczney / on Syońskiey stánie /
On do Krynic żywiączych / swoich przyprowádźi
Łzy wyláne otárszy w Weselu posádźi
Przetoż BARANEK / ktory KOSCIOŁA Gornego
Rágáńcem iest / nas w wiedźie do SWIATLA wiecznego.

t onum, & ab ira Agni quoniam venit dies, magnus iræ ipsorum, & quis poterit stare, Apoc. Cap. 8. Quoniã Agnus qui in medio throni est, reget illos, & deducet eos ad vitæ fontes aquarum, & absterget omnem lachrimã ab oculis eorum.

AMEN.